

گفت‌وگوی «جوان» با عبدالحمید احمدی معاون فرهنگی وزارت ورزش درباره تأثیرات برنامه‌های ارزشی در ورزش به بهانه حضور برخی چهره‌های ورزشی در پیاده‌روی اربعین

ورزشکاران پای ارزش‌ها ایستاده‌اند

گفت‌وگو
سعید احمدیان

سبب شده تا بار دیگر جامعه ورزش کشور نشان دهد که در راستای پاسداشت ارزش‌ها و معنویت همگام با مردم است. علاوه بر این با توجه به ناهنجاری‌های فرهنگی که در برخی رشته‌های ورزشی دیده می‌شود، به نظر می‌رسد حضور ورزشکاران در مراسمی مانند پیاده‌روی اربعین می‌تواند پیام مثبتی را از ورزش به جامعه مخابره کند و اثرات خوبی در بهبود فضای فرهنگی ورزش داشته باشد. در این راستا در گفت‌وگو با عبدالحمید احمدی، معاون فرهنگی، آموزشی و پژوهشی وزیر ورزش و جوانان تأثیرات حضور ورزشکاران در چنین برنامه‌های مذهبی را بررسی کرده‌ایم.

آقای دکتر همانطور که حتماً در جریان هستید، برخی چهره‌های مشهور ورزش کشور مان همپای مردم این روزها در پیاده‌روی اربعین حاضر هستند، این حضور چه پیامی می‌تواند داشته باشد؟

یک بخش در واقع تأثیر معنوی است که روی ورزشکارانی که در این پیاده‌روی حاضر می‌شوند، می‌گذارد و از آن برخوردار می‌شوند. بالاخره ورزشکار یا مدیر ورزشی که در چنین برنامه‌هایی شرکت می‌کند، خودش قطعاً تأثیر پذیری معنوی بالایی از حضور در این برنامه خواهد داشت، به لحاظ روحی اعتقادات و معنویت اادر وجود ورزشکار تقویت می‌کند و بخش دیگر آن است که این حضور آثار اجتماعی هم خواهد داشت، به هر حال چهره‌های ورزشی به عنوان الگو و مرجع به خصوص برای جوانان و نوجوانان در سطح جامعه مطرح هستند، در واقع پیشنازی جامعه ورزش در این موقعیت‌ها آثار اجتماعی خودش را دارد و روی مردم تأثیر گذار است و می‌تواند تشویق و انگیزه بیشتری در مردم برای حضور در چنین مراسم‌هایی ایجاد کند، لذا حضور ورزشکاران در این برنامه به نظر من مهم و مؤثر است.

حضور ورزشکاران مطرح در برنامه‌هایی مانند پیاده‌روی اربعین، راهبان نور و برنامه‌هایی از این دست در سال‌های اخیر نیست، اینکده در رشته‌ای مانند وزارت ورزش چه برنامه‌هایی برای افزایش بعد معنویت و مسائل ارزشی در بین ورزشکاران در نظر گرفته‌اید؟

در چهار سال گذشته با همکاری سایر نهادها و ارگان‌های فرهنگی مانند بسیج، بنیاد شهید و سایر ارگان‌های مرتبط در حوزه ایثار و شهادت فعالیت‌های خوبی در این زمینه صورت گرفته است. به‌رگزاری یادآور شهیدای ورزشکار مانند یادواره ۵ هزار شهید ورزشکار دفاع مقدس، یادواره شهیدای ورزشکار مدافع حرم، یادواره شهیدای ورزش شاخص کشور که هر سال یک شهید شاخص ورزش کشور انتخاب و برنامه ویژه‌ای در این راستا برگزار می‌شود و طرح‌های یادمان شهیدای ورزش کشور که به زودی در مجموعه ورزشی آزادی نصب می‌شود، از جمله این برنامه‌هاست. همچنین در همه مناسبت‌ها مانند دهه فجر، روز

ممکن است در یکی دو رشته ورزشی برخی رفتارهای ناهنجار را شاهد باشیم که قابل تعمیم به کل ورزش و رشته‌های ورزشی نیست، اینکده در رشته‌ای مانند فوتبال، آن هم در یکی دو باشگاه چار چوب‌های ارزشی رعایت نمی‌شود را نباید به کل ورزش ربط دهیم

قسم هفته دفاع مقدس و راهپیمایی‌های مهم، جامعه ورزش هم حضور و مشارکت فعالی دارد. علاوه بر این در برنامه‌های مشترک با سازمان بسیج ورزشکاران از ورزشکاران جوانمردی که با نمایندگان رژیم صهیونیستی روبه‌رو نمی‌شوند و با این ارمان انقلاب همراه هستند، تجلیل می‌شود. برنامه‌هایی از این دست را طی سال‌های گذشته شاهد بودیم و با جدیت دنبال کردیم و اعتقادمان این است که در مناسبت‌های مختلف و با به کارگیری همه ظرفیت‌های ساختاری و فرهنگی، شرایط حضور و مشارکت ورزشکاران را باید هر چه بیشتر فراهم کنیم.

استقبال ورزشکاران از برنامه‌های فرهنگی و ارزشی چطور بوده است؟

فدراسیون‌ها، باشگاه‌ها و چهره‌های مطرح ورزشی این همراهی را داشته‌اند و در هیچ برنامه‌ای نوده است که فراخوان یک برنامه فرهنگی داده شود و ورزشکاران حضور خوبی نداشته باشند. به عنوان نمونه هفته گذشته مرحله نهایی مسابقات قرآن جوانان و ورزشکاران کشور در شیراز برگزار شد، ۲۶ هزار نفر که اما قابل توجهی است در این رویداد شرکت کردند، ۸۰۰ برگزیده به مرحله نهایی راه پیدا کردند و چهره‌های برتر معرفی شدند. همچنین از بین ورزشکاران مطرح، سفیران قرآن کریم را انتخاب کردیم که آقای امید نوروزی از کشتی فرنگی، ساره جوانمردی از قهرمانان تیراندازی پارالمیک و آقای کیخا از رشته ژیمناستیک، چهره‌هایی بودند که به عنوان سفیر قرآنی انتخاب شدند و در شیراز حضور پیدا کردند. در مجموع خوشبختانه شاهد مشارکت بسیار فعال چهره‌های ورزشی در برنامه‌های فرهنگی مدال‌آوران در برنامه‌های خیره، ساخت‌وساز و ورزشی و کمک به محرومان شرکت می‌کنند، امری که سبب شده است ورود جامعه ورزش را در چنین برنامه‌هایی فعال ببینیم که واقعا قابل تقدیر است.

با این حال این انتقاد مطرح است که برخی برنامه‌ها جنبه نمادین و نمایشی دارد و تأثیر گذاری لازم را در بالا بردن سطح مسائل فرهنگی و ارزشی در ورزش کشور ندارد. در وزارت ورزش برای اینکه خروجی این برنامه‌ها در عملکرد و رفتار ورزشکاران دیده شود، چه راهکارهایی اندیشیده‌اید؟

برگزاری نمادین برنامه‌های فرهنگی را هم مقبول می‌دانم، به هر حال برنامه‌ها با توجه به ماهیتی که

دارند، تأثیر خودشان را هم می‌گذارند، در واقع این توصیه را از بزرگان داریم که در میدان ورزشی که مورد توجه مردم است، رفتارهای ارزشی را ترویج دهیم. سجده کردن ورزشکاران، درج نام، رعایت حجاب و عفاف و سایر کارهایی از این قبیل در رقابت‌های ورزشی از جمله حرکت‌هایی است که در میدان بین‌المللی اثر گذار است و نمی‌توان اثرات آن را منکر شد.

البته نمی‌شود منکر برخی ناهنجاری‌های فرهنگی در بین برخی ورزشکاران هم شد که سبب شده است خیلی‌ها به کم‌کاری متولیان ورزش در ترویج برنامه‌های فرهنگی واکنش خورده بگیرند!

اگر یک رفتار ناهنجاری در جامعه ورزش مشاهده می‌کنیم، قابل تعمیم به کل ورزشکاران نیست. اکثریت قریب به اتفاق ورزشکاران رشته‌های مختلف ورزشی پایبند به یکسری ارزش‌ها و اصول هستند که رعایت می‌کنند. ممکن است در یکی دو رشته ورزشی برخی رفتارهای ناهنجار را شاهد باشیم که قابل تعمیم به کل ورزش و رشته‌های ورزشی نیست، لذا نباید حق رشته‌های دیگر ورزشی از این نظر ضایع شود، اینکه در رشته‌ای مانند فوتبال، آن هم در یکی دو باشگاه چار چوب‌های ارزشی رعایت نمی‌شود را نباید به کل ورزش ربط دهیم. در عین حال باید مراقبت کنیم و تدبیری بیندیشیم تا همان مقدار اندک رفتارهای ناهنجار را هم شاهد نباشیم. در این رابطه در وزارت ورزش پیگیری‌هایی جدی در سال‌های اخیر با ایجاد ساختارهای لازم، تدوین قوانین و مقررات لازم برای بهبود فضای فرهنگی ورزش داشته‌ایم و این جدیت با توان بیشتری ادامه پیدا خواهد کرد. البته ما باید ساختارهایمان کامل باشد، باشگاه‌های کشور فقط بعد فنی را مورد توجه قرار ندهند و در بخش‌های فرهنگی هم باید با توجه به خروجی که دارند، پاسخگو باشند.

نگاه
شیوا نوروزی

حضور در راهپیمایی

معنوی اربعین آرزوی همه عاشقان سرور و سالار شهیدان است، عاشقانی که از قشرهای مختلف این روزها خود را به سرزمین کربلا رسانده‌اند تا ارادت خود را نشان دهند. در بین میلیون‌ها دل‌داده حضور چهره‌های ورزشی را باید به فال نیک گرفت و امیدوار بود که با ترویج فرهنگ و شسور حسینی چالش‌های فرهنگی ورزش کشورمان به حداقل برسد. امسال نیز همانند سال‌های گذشته ورزشکاران نیز تلاش کردند تا از خیل عظیم زائران اربعین جانمانند، البته برنامه تمرینات، حضور در تمرینات و آماده شدن برای مسابقات مانع از حضور تعداد زیادی از ورزشکاران می‌شوند، اما آنها که می‌توانند به آب و آتش می‌زنند تا برنامه‌شان برای رفتن به مراسم پیاده‌روی درست شود.

در شرایطی که خیلی‌ها به فکر پیدا کردن تیم جدید، قرارداد بیشتر و گرفتن امتیاز از باشگاه‌های خود هستند باز یکسانی مثل شایان صلح با رضایت سرمربی پرسپولیس یک روز بیشتر مرخصی گرفت تا هر جور شده خودش را به کربلا برساند! کاش تعداد بیشتری از فوتبالیست‌هایمان از توفیق اجباری تعطیلی لیگ برتر به دلیل اردوی تیم ملی استفاده کرده و در این مراسم سراسر معنوی شرکت می‌کردند. با این حال خیلی‌ها اصلاً در چنین حال و هوایی نیستند و برخی دیگر هم به خاطر قرارداد حرفه‌ای‌شان نمی‌توانستند اردوی تیم را ترک کنند.

خلأهای فرهنگی و رفتاری در مستطیل سبزه به مراتب بیشتر از سایر رشته‌های ورزشی به چشم می‌خورد. به همین خاطر است که بر ترویج فعالیت‌های فرهنگی و برنامه‌ریزی‌های بیشتر روی این مسائل تأکید زیادی می‌شود. به رغم همه توجهاتی که معطوف فوتبال است و بودجه زیادی که به این رشته تعلق می‌گیرد اما بسیاری از بازیکنان این رشته با آنچه در فرهنگ ما است و انتظاراتی که جامعه و هواداران از آنها دارند فاصله زیادی دارند. تا جایی که بعضاً رفتارهایی از برخی از آنها سرمی‌زند که تعجب و تأسف همگان را به همراه دارد. در این سال‌ها مسئولان زمان زیادی داشتند تا این سوء رفتارها را ریشه‌یابی و برای حل آنها چاره‌اندیشی کنند.

منتها این موضوع بسیار مهم نیز مانند سایر موضوعات

شور حسینی

کمبودهای فرهنگی ورزش را کاهش می‌دهد

مهم در فوتبال و حتی برخی رشته‌های دیگر به دست فراموشی سپرده شد تا امروز معدود بازیکنانی که به مباحث مذهبی علاقه نشان می‌دهند و اعتقادات دینی خود را در شبکته‌های اجتماعی به اشتراک می‌گذارند حسایی به چشم آیند و برخی‌ها هم تعجب شان را با تمسخر نشان دهند. به همین خاطر است که کارشناسان بر فعالیت‌های فرهنگی تأکید دارند، هر چند سهل‌انگاری‌های زیادی در این زمینه صورت گرفته و می‌گیرد. هر زمان که حرف از کار فرهنگی در ورزش به میان می‌آید دست اندرکاران و آنها که دستي مسلمان‌نقادین یا همایش بسنده می‌کنند.

در حالی که فرهنگ‌سازی نیازمند فعالیت‌های جدی است و سرسری گرفتن موضوع نتیجه‌ای جز بوز بی‌فرهنگی‌ها در سطح ورزش ایران ندارد. از جمله راهکارهایی که برای پیشگیری از تکرار رفتارهای غیرورزشی و جنجالی می‌توان به کار گرفت بسط و گسترش روحیه ایثار، شهادت و تأکید بر الگو قرار دادن فرهنگ حسینی است. خوشبختانه ورزشکاران کشورمان ارادت خود را به انمه اظهار باها ثابت کرده‌اند و در رقابت‌های مهم و سرنوشت‌ساز با توسل به اهل بیت یا به میدان مسابقه می‌گذارند. توجه هر چه بیشتر به این موارد و پررنگ کردن این رفتارها با بازیان زیادی در سطح جامعه دارد. دیدن تصاویر ورزشکارانی که در راهپیمایی اربعین حضور دارند، برای امام حسین (ع) و شهدای دشت کربلا مداحی می‌کنند و به طور کلی همیشه یک پای فعالیت‌های فرهنگی هستند سایرین را نیز به همراهی کردن آنها

ترغیب می‌کند. علاوه بر این در صورت سالم‌سازی ورزش و به ویژه فوتبال که میلیون‌ها هوادار دارد، نه تنها دیگر نگران این نیستیم که جوانان و نوجوانان چهره‌های شناخته شده ورزشی را الگویی خود قرار دهند بلکه قشر جوان نیز نمره ترویج فرهنگ در ورزش را خواهند دید. در واقفاتی که اخلاق و معنویت در ورزش کم‌رنگ‌تر از گذشته و در فوتبال هم که مدت‌هاست خبری از اخلاقی نیست باید قدر اندک بازیکنانی که هنوز اندوخته‌های فرهنگی خود را فراموش نکرده‌اند بدینم. برخلاف مسائل حاشیه‌ای، از بولد کردن رفتارهای فرهنگی بازیکنانمان نه تنها ضرر نمی‌کنیم بلکه تأثیر آن در جامعه و بین اهالی ورزش نمایان خواهد شد.

نگاهی به حضور ورزشکاران در اردوهای راهبان نور

قهرمانان در دیار قهرمانان

که تجربه سفر به این منطقه را دارند بر این باورند که بوی شهادت در طلایه به مشام می‌رسد، همان جایی که همت و برادران با کبری در آنجا به شهادت رسیدند و عملیات‌های مهمی چون بدر و خبیر به دست رزمندگان دلاور ایرانی انجام شد. حسین شمس سرمربی پیشین تیم ملی فوتبال حضور جوانان و قهرمانان را در این مناطق تأثیر گذار خواند: «سفری غریب و رؤیایی است که نصیب من شد. وقتی وارد طلایه شدم احساس کردم هیچ چیز مادی در سرم نیست و برای دقایقی آدم به اتفاقاتی که اینجا افتاده و روایان روایت می‌کنند به آن روزها می‌رود. قهرمانان واقعی و ملی این شهیدان هستند که خالصانه بدون اینکه کسی آنها را بشناسد جلوی دشمن ایستادند و سد درست کردند تا ما راحت بتوانیم امروز زندگی کنیم.»

هوزنه مرز زمین و آسمان

چند ماه قبل از المپیک لندن بود که دو المپین توانودو ایران و سرمربی وقت تیم ملی همراه با کاروان ورزشکاران به هوزنه رسیدند و سرزمینی که شهید علم‌الهدی و یارانش مقابل نیروهای عراقی ایستادگی کردند را از نزدیک دیدند. یوسف کریمی قهرمان تکواندو جهان اراده را رمز پیروزی شهید، جانبازان و ایثارگران نامید: «به نظر من هر ایرانی باید بیاید و این صحنه‌ها را از نزدیک ببیند به خاطر اینکه یادشان نرود سرزمین‌شان چگونه حفظ شده‌است. وقتی اینجا هستیم می‌بینیم هیچ غیرممکنی وجود ندارد. حضور ورزشکاران در این مکان‌ها می‌تواند انگیزه آنها را برای کسب مدال بالا ببرد.»

نایفه کشتی فرنگی آرامش امروز کشور را شادتهای شهدای دفاع مقدس خواند. حمیدسوربان قهرمان کشتی فرنگی جهان و المپیک باشاره به بازدید از مناطق شلمچه اروند کنار، طلایه و... اظهار داشت: «روایتگری روایان دفاع مقدس در این مناطق، یکی از خاطرات ابدی من است؛ چرا که شنیدن از دلآوری‌ها، شجاعت و مردانگی رزمندگانی که با امکانات کم و با ایمان زیاد، در برابر دشمن ایستادگی کردند، برایم خیلی انرژی بخش بود. از این امروز ما میلیون‌گانی است که با شجاعت، مردانگی و ایثار خود، دست دشمن را از خاک کشورمان کوتاه کردند.»

فعالیت‌های فرهنگی در ورزش اگر چه بعضاً از سوی برخی مدیران نادیده گرفته می‌شود اما هنوز هستند مسئولانی که ترویج فعالیت‌های معنوی و فرهنگی را در دستور کار قرار داده‌اند. برگزاری اردوهای راهبان نور و اعزام کاروان ورزشکاران به مناطق جنگی از جمله این برنامه‌هاست که در چند سال گذشته از سوی کمیته ملی المپیک و سازمان بسیج ورزشکاران برگزار می‌شود و خوشبختانه استقبال قهرمانان و مدال آوران کشورمان نیز مشاچه شده است.

یادمان والفجر آروندکنار
بازدید از یادمان والفجر در آروندکنار از اولین برنامه‌هایی بود که هفت سال پیش در راستای ترویج فرهنگ شهادت و ایثار و باحضور جمعی از ورزشکاران ایران برگزار شد. در این کاروان بهدادهای معنوی(قهرمان وزنه‌برداری ایران و رکورددار حمیدسوربان(کشتی‌گیر فرنگی)، سجادمرادی(دونده)، بانوان تکواندو کار و مدال آور و همچنین مدال آوران تیم‌های قایقرانی و شمشیربازی بانوان، درحاضر زاده بازیکن اسبق تیم استقلال تهران و تعدادی دیگر از پیشکسوتان تیم‌های ورزشی حضور داشتند.

شهیدا تاابد زنده‌اند

در یکی دیگر از این برنامه‌ها سازمان بسیج ورزشکاران در آخرین روزهای سال ۹۲ با دعوت از مدیران و چهره‌های ورزشی کاروانی را به مناطق جنگی خوزستان اعزام کرد. تشریح سختی‌های هشت سال دفاع مقدس و الگوسازی اسلامی اهدافی بود که در این سفر معنوی بر آن تأکید شد. مریم طوسی بانوی دوومیدانی ایران و رکورددار دوی سرعت زنان کشور اای دین به شهدا را وظیفه همه مردم و ورزشکاران خواند: «همراه کاروان راهبان نور به خوزستان سفرراز آمدیم تا بار دیگر یاد و خاطره دلآوری شهدای عزیز این سرزمین را زنده کنیم. شهدایی که البته تاابد زنده‌اند. شهدا رفتند تا ما بمابیم و این ایثار و گذشت فراموش‌شدنی نیست.»

طلایه و بوی شهادت
منطقه جنگی طلایه از آن مناطقی است که معمولاً بازدیدکنندگان را حسایی تحت تأثیر قرار می‌دهد. آنها خواهران منصوریان از جمله ورزشکارانی هستند که گذشته سفر به کربلای معلی را اینطور توصیف کرد: «لذت اینجا بودن بیشتر از همه کشورهایی است که رفتم.» سهیلا منصوریان نیز افتتاح حضور در کربلا را بیشتر از طلاهایی که گرفته توصیف می‌کند. شهربانو منصوریان البته امسال هم زائر امام حسین بوده و این بار البته به همراه خواهر و برادرش در کنار زهرا کبانی و وشو و محدثه گوذ آسیایی فوتبال راهی کربلا شده است. پیاده‌روی امسال البته نذر مدال طلایی است که در رقابت‌های جهانی کسب کرده است. خواهران منصوریان تاسوعا و عاشورا امسال به دلیل حضور در رقابت‌های جهانی، ایران نبودند و پیاده‌روی اربعین امسال، یک ادای دین بود.

سر خانی‌های حسینی

شایان صلح، مدافع پرسپولیس از جمله ورزشکارانی است که هر ساله برای پیاده‌روی اربعین راهی کربلا می‌شود. او امسال نیز به رسم هر سال از سرمربی تیمش برای حضور در این مراسم معنوی اجازه گرفت و برانکو که احترام زیادی برای اعتقادات ایرانیان قائل است، با شنیدن نام کربلای هیچ تردیدی به بازیکن تیمش اجازه سفر داد تا صلح، امسال هم راهی کربلا شود. البته از جمع پرسپولیس‌ها، طاهری هم امسال برای حضور در پیاده‌روی اربعین، راهی کربلا شد. عزیز حمدی رئیس سابق اتحادیه فوتبال در خصوص این سفر می‌گوید: «واقعا حضور مردم عاشقانه بود. البته خیلی‌ها می‌خواستند با ما درباره فوتبال حرف بزنند ولی می‌گفتم که اینجا همه عشق امام حسین(ع) آمده‌ایم و فوتبال را بی‌خیال.»

جاسم کرار نیز از جمله بازیکنانی است که سعی می‌کند پیاده‌روی کربلا را از دست ندهد. حتی اگر در جریان رقابت‌های لیگ باشد. او سه سال قبل پس از بازی استقلال با استقلال خوزستان از اهواز مستقیم به سمت عراق حرکت کرد تا از خیل مشتاقان اباعبدالله(حسین)ع در پیاده‌روی اربعین عقب نماند. اوبعد از جدایی از استقلال نیز به این عادت خود ادامه داد تا از قافله عشق جانماند.

نگزارش
دنیا جلدری

بازدیدک شدن به اربعین اباعبدالله(الحسین ع) و یاران باوفایش مردم از اقدار مختلف و از دور نزدیک خود را به کربلای معلی می‌رسانند تا زارت اربعین را با جود آورده و پیمانی دوباره با سرور و سالار شهیدان ببینند. جامعه ورزش ایران نیز همسو و همگام با دیگر اقشار مردم در تدارک اعزام کاروان یا نمایندگانی برای پیاده‌روی اربعین و عزای ارادت به پیشگاه شهادت کربلا و میثاق دوباره با اهل بیت عصمت و طهارت است.

پیاده‌روی عاشقانه

دو سال قبل، کاروانی از ورزشکاران جانباز و معلول برای حضور در مراسم پیاده‌روی اربعین حسینی راهی کربلا شدند. گروه ۲۱ نفره‌ای از ورزشکاران جانباز و معلول (۹ جانباز و معلول) و ۱۲ همراه که جز دو ورزشکار، شامل نفرات همراه با ویلچر بودند، عازم نجف عراق شدند تا به گروه زائرانی بپیوندند که با پای پیاده به کربلا می‌روند.

محمد ابراهیم خمسه که سابقه پیاده‌روی‌های طولانی دارد سال ۹۳ با هدف جلب مشارکت‌های مردمی برای کمک به بازسازی عتبات مقدسه پس از زیارت حرم مطهر امام رضا (ع) عازم حرم امام حسین(ع) شد. پیاده روی او با گذر از استان‌های خراسان شمالی، گلستان، مازندران، گیلان، زنجان، قزوین، البرز، تهران، قم، مرکزی، لرستان و ایلام، پس از چهار ماه پس از پیمودن ۳هزار کیلومتر در اربعین سید و سالار شهیدان و کربلای معلی به پایان رسید. همان سال، عزیزبلی محمدی، رئیس اتحادیه فوتبالی ایران پیشنهادهای تعطیلی ورزش برای حضور در واقعا عاشقی می‌خواهد. شهادت امام حسین (ع) درس بزرگی از آزادی و بزرگی بود و باعث شد تا هر ساله خیل کثیری از مردم راهی کربلا شوند. در حج شاید نزدیک به ۳ میلیون نفر حضور داشته باشند، اما در کربلا جمعیت ۲۰ میلیون نفری به سمت آنجا حرکت می‌کند. پیاده‌روی صدها کیلومتر کار آسانی نیست. بسیاری از بصره که ۲۰۰ کیلومتر فاصله دارد، حرکت خود را آغاز می‌کنند. برخی نیز از نجف همین حرکت

خواهران منصوریان از ورزشکارانی هستند که بارها پیاده‌روی کربلا را تجربه کرده‌اند. شهر بانو سال گذشته سفر به کربلای معلی را اینطور توصیف کرد: «لذت اینجا بودن بیشتر از همه کشورهایی است که رفتم.»